

19. Zaključak

Ovo istraživanje je započeto kako bi se dokazale tri teze: prva, da je vojno-redarstvena akcija Medački džep bila legitimna hrvatska vojna akcija, izvedena na profesionalan, uredan vojnički način, s minimumom "kolateralnih žrtava"; druga, da nije bilo bitke između hrvatskih i snaga UNPROFOR-a (Kanađana), u dokumentima se govori o puškaranju, vatri, razmjeni vatre, pucanju obiju strana, hrvatske i srpske, po snagama UN-a, ali nije bilo bitke ni hrvatske namjere da porazi ili potisne snage UNPROFOR-a i nanese im gubitke. Brojka od jedanaest ranjenih pripadnika UNPROFOR-a, četiri Kanađana i sedam Francuza, govori sama za sebe! I treće: da nije postojao naum, plan i namjera hrvatskog političkog i vojnog vrha da se područje Medačkog džepa *etnički očisti* i počine zločini po zapovijedi. Pokušat ću izložiti dokaze za te tvrdnje :

- General Cot je u intervjuu časopisu *Globus* govorio o operaciji s vojnog stajališta: *To nije bila ograničena operacija u policijskom stilu, kakve je primjerice vodio Željko Ražnjatović Arkan. Bila je to dobro planirana i vođena vojna akcija, strateški inteligentno postavljena prema obrascu djelovanja JNA. Topništvo HV-a bilo je izuzetno precizno, pješništvo je brzo napredovalo. Stoga ne razumijem zašto je bilo civilnih žrtava.*
- Ni u jednom službenom dokumentu UN-a ne spominje se oružani sukob/bitka između HV i snaga UN-a, Kanađana/Francuza, osim da je noću 16. rujna HV engaged *Canbat 1, Canbat returned fire*. Razmjena vatre je kratko trajala jer UNPROFOR u svom Sitrepu izvješćuje da je već u 23.00 sve bilo mirno.

- Ured Vlade RH za suradnju s ICTY-em zatražio je od UN-a, posredstvom MVP RH i diplomatske misije u New Yorku, službeno očitovanje o postojanju sukoba, odgovor nije stigao ni nakon višemjesečnog čekanja!?? Stigle su fotokopije Sitrepa, Final report, izvješća UN HQ (Glavno zapovjedništvo - op.p.) u Zagrebu, pripremna zapovijed za ulazak u Medački džep, ali ne i službeno stajalište UN-a je li sukoba bilo ili nije. Je li postojao sukob HV - Kanađani ili nije? O tome se UN nije očitovao.
- UN ne prepoznaje ograničen napad HV/Specijalne policije, određuje ga za kasno popodne 9. rujna, a on je već bio završen oko 13.00 sati. Sve što se kasnije događalo hrvatska je obrana i srpski pokušaji da se povrati izgubljeno ili bar spase okruženi.
- UN je tvrdio da su Srbi bili sposobni sami obraniti svoje područje, kasnije izjave UN-a o malobrojnoj i slabo srpskoj obrani proturječe toj procjeni.
- Potpora koju je SRJ i RS otvoreno davala RSK: Redovito izvješće Ureda za UN/EZ od 23. 8. 1993. prenijelo je vijesti Radio-Knina: *prekjučer (21. 8. 1993.) je na ličkom području boravio ratni zločinac Ratko Mladić u cilju boljeg vojničkog povezivanja.*
- Na srpskoj strani bili su se izmiješali vojnici i civili, naoružani civili, lokalna milicija, povlačili su se zajedno i bili legitiman vojni cilj. Srbi su primjenjivali načela "općenarodne odbrane i zaštite", naoružani civili su prema odredbama Ženevske konvencije br. 4. - vojnici.
- *Krajiška*, tj. vojno-teritorijalna organizacija RSK temeljila se na ONO, općenarodnoj obrani. **SVI** stanovnici su, kao u doba SFRJ, bili obvezni braniti teritorij, svi su naoružani (npr. baba Danica), nosili su dijelove vojne odore. Rješenje pukovnika Kordića dokazuje obvezu svih muškaraca nakon 60. da brane svoje lokalno područje (teritorij, selo, općinu).
- Prema nalazima Skupštinske komisije tzv. RSK, uklonjen je dio minskog polja (104? mine) prema Velebitu, minobacači su također bili usmjereni u istom smjeru, smjeru nasilnog izviđanja koje je za isti dan planirala VSK.
- Prema nalazima Komisije, brz ustaški napad u 6 (šest) časova ujutro *bez artiljerijske* pripreme bio je iznenađenje. U svim drugim izvorima se govori o topničkoj pripremi, ovdje se ona prešućuje kao da se želio pojačati učinak iznenađenja i nepripremljenosti SVK za obranu.
- Nakon kratke, ali krvave sedmosatne bitke i nekoliko dana obrane oslobođenog područja hrvatski vojnici su bili zatečeni, pa onda i ogorčeni odlukom o povlačenju. Na rubu su

pobune, prijete visokim časnicima (Stipetić, Domazet), po nekim izvješćima pucaju po zapovjedništvu u Gospiću, možda je to uzrok nekih nečasnih, kriminalnih radnja, navodnih pojedinačnih zločina.

- General Bobetko tumači generalu Cotu raspoloženje hrvatskih vojnika, koji su prolili krv, a sad se moraju povlačiti, poneki iz svoga oslobođenog doma.
- General Cot upozorava na mogućnost da hrvatske postrojbe ne budu na vrijeme obaviještene o Sporazumu o povlačenju i mogu se tome opirati!? Postavlja se pitanje zar nije postojala dobra veza GS HV s OZ Gospić i veza s postrojbama na terenu. Zar nije postojala služba veze u HV koja bi na vrijeme mogla obavijestiti sve hrvatske postrojbe? Odgovor je potvrđan! Da, postojala je dobra služba veze! Područje koje je hrvatska vojska/policija morala napustiti ipak nije tako veliko da ga, u krajnjoj liniji, s takvom zapovijedi, pješice, ne bi mogli obići i vojni teklići! Kanađani su spominjali odlične hrvatske radiolokatore koji su odmah otkrivali položaj njihovih uključenih radijskih uređaja! Prema toj izjavi, morala je postojati i odlična radijska i elektronska veza između hrvatskih postrojba.
- Za drugu Cotovu pretpostavku, mogući otpor povlačenju hrvatskih postrojba, drugi su razlozi. Cot, profesionalan vojnik, bio je svjestan težine odluke koju su morali donijeti domaći branitelji, oni su se morali povući, poneki i iz svojih domova, sa svojih posjeda. Možda je general Cot naslućivao da će doći do odugovlačenja. Zašto bi već 14. rujna mislio na etničko čišćenje, toga dana je razgovarao s generalom Bobetkom. Možda je general Cot mislio na psihološki otpor vojnika koji se dragovoljno moraju povući s terena što su ga bili osvojili krvlju.
- Postojao je snažan pritisak da se hrvatska strana natjera da postupi po nacrtu sporazuma prije prihvaćanja samog Sporazuma. Pukovnik Maisonneuve je u Gospiću brigadiru Ademiju 14. rujna pokazao kopiju nacrtu sporazuma i tražio da po njemu postupi odmah, iako su obje strane Sporazum potpisale tek **sutradan, 15. rujna u podne**.
- Potpukovnik Calvin govori o tome "kako ih nisu voljeli" - Hrvate (sic!), Srbima su vjerovali, bili su profesionalniji od hrvatskih i bošnjačkih/muslimanskih vojnika. Kanadski vojnici, nakon što su preuzeli nadzor u Medačkom džepu, odlaze u ophodnje *loviti Hrvate (hunting for Croats)*.
- General Bobetko (i Stipetić) je također svjestan i protivi se žurbi koju nameće Cot/UN. Kao iskusen vojnik zna i upozorava Cota da je vrijeme za povlačenje od 24 sata prekratko. General Stipetić konačno uspijeva uvjeriti UNPROFOR i ugovara produženje roka do 17. rujna u 18.00.

- General Cot odugovlačenje tumači kao predah u kojem bi se dovršilo etničko čišćenje područja, to izravno kazuje generalu Bobetku na sastanku 22. 9. 1993.
- Zna li Bobetko već tada - a zna jer se 12. rujna 1993. prvi put sastao VONS posvećen toj akciji - o poginulima i navodnim zločinima u njezinu tijeku? Pred predsjednikom Tuđmanom na VONS-u govori o tijelima koja su ostala u šumi. Vjerojatno je držao - tako su ga izvijestili podređeni zapovjednici (Ademi, Norac) - da su poginuli posljedica zakonite vojne akcije protiv naoružanih osoba koje se nisu željele predati.
- Poginule u šumi zatječe i visoki hrvatski časnik u pratnji ruskog predstavnika Novikova. Poginuli su bili u vojnim odorama, dakle vojnici.
- General Bobetko je *kriv* što je tajno planirao, pripremao i izvršio akciju *Medački džep*. Vojno-redarstvena akcija je planirana u dubokoj tajnosti. General Bobetko je tajnom zaštitio planiranje i pripremu akcije. Bio je nepovjerljiv prema tajnim službama zbog iskustva koje je stekao za vrijeme dugogodišnje vojne službe u JNA. Strah od urote i atentata (o nekoliko pokušaja napada na njegov život general govori u svojoj knjizi *Sve moje bitke*) tome su ga podučili. General Bobetko je vjerovao u još uvijek moćni KOS koji je u bivšoj JNA i Jugoslaviji bio svugdje prisutan. Zato je zapovjedio maksimalnu tajnost pri planiranju i izvođenju operacije. Ta tajnost će se poslije okrenuti protiv svog tvorca. Iz današnje perspektive, iz spoznaja/dokumenata kojima raspoložemo očito je da je neprijatelj znao za pripreme; koncentracija snaga na Velebitu nije mogla ostati nezapažena. Pretjerana tajnovitost i izočnost odgovornih služba MORH-a imali su za posljedicu kontradiktorne informacije, nepostojanje pune koordinacije, gubitak nadzora nad događajem, nedovoljnu medijsku prezentaciju.
- Osim malom broju časnika - Ademi, Norac, članovi OZ Gospić - general Bobetko nije dopustio uvid ni sudjelovanje/nadzor drugim posebnim dijelovima MORH-a, Vojnoj policiji i SIS-u, u pripremi i osiguranju akcije i donekle u provedbi povlačenja. Nakon zapovijedi Predsjednika Republike i ministra obrane u Gospić su poslani pripadnici GS HV-e, VP-e, SIS-a, Ureda za vezu s UN/EZ, Sanitetske uprave (Štipečić, Krpina, Domazet, Pleština, dr. Kornelije Brkić, dr. Ivica Kostović).
- Pod nadzorom šefa Sanitetske uprave MORH-a izvršena je asanacija terena, nađena su i popisana tijela poginulih: poginuli **51 + 1** (ranjenik koji je naknadno umro u bolnici) otpremljeni su u Rijeku na Odjel za patologiju Medicinskog

fakulteta. Izvršena je obdukcija (poznata su i imena liječnika), prof. dr. Ivica Kostović je prvi objavio te podatke. Tijela su 17. 9. 1993. na prijelazu Šajnerica, uz posredovanje UNPROFOR-a i sav potreban protokol i dokumente, predana suprotnoj strani.

- Naknadno je predano još **12** tijela.
- Kanađani su nakon ulaska u razvojačeno područje pronašli još **18** tijela.
- U Obradović Varoši 2000. pronađeno još (ostatci) **11** tijela.
- Najveći dio razaranja dogodio se noću 16. rujna i cijeli taj dan te 17. rujna kad se hrvatske snage povlače. O navodnom zločinu svjedoči zastavnik (warrant officer) Matt Stopford (primjer: hrvatski vojnik s krvavim ženskim gaćicama na glavi). Kanadski vojnici čine posebne skupine, "timovi za čišćenje terena" (sweep teams). I oni asaniraju teren Medačkog džepa nakon povlačenja HV-a.
- Srpska strana se poziva na Tilderovo svjedočenje, po njemu su ubijanja i razaranja obavljena do 11. (12. rujna): paljenja, miniranja i likvidacije. Tilder kaže da su to činili za vrijeme četiri-pet dana. Taj iskaz je u potpunoj suprotnosti s kanadskim svjedočenjima u kojima se tvrdi da se najveći dio razaranja dogodio 16. i noću 16. na 17. rujna 1993.
- Tilderovo svjedočenje je uzeto pod prisilom, to priznaju i srpski izvori. *Prinuda, to je u Tilderovom slučaju bilo više nego očito.* Prema tome je svjedočenje nepouzđano. Likvidiran je kako bi se onemogućio da taj prisilni iskaz pobije na sudu. *Nekima je bilo stalo da Tilder nestane.*
- Kanadski vojnici s uzvisina kroz šumu spuštaju mrtva tijela poginulih srpskih vojnika za koja tvrde da su služili kao nosači (tegleća marva) za streljivo hrvatskim vojnicima. Oni su, po procjenama Kanađana, nakon obavljenog zadatka likvidirani.
- Srpski (novine, predsjednik vlade tzv. RSK Bjegović, Veritas) i kanadski izvori tvrde da je bilo sukoba između hrvatskih i kanadskih snaga, francuske novine *Quotidien de Paris ...čini se da je na početku ofenzive (9. rujna) hrvatska vojska sustavno pucala po ljudima iz UN-a s ciljem da se maknu, dok drugi francuski dnevni list, Le Monde, kaže da je... bilo pucnjave s jedne i druge strane, ali nije bilo žrtava, izbjegnuto je izravan sukob.* Gdje je istina: je li sukob bio 9. rujna ili 16./17. rujna 1993.?
- Savo Štrbac tvrdi da je to bila bitka bez ranjenika, Kanađani su pak svjedočili o mnogim ranjenicima koji su odlazili iz Džepa, svjedočili su i o poginulima (srpskim vojnicima - op. p.) u vojnoj akciji. I drugi izvori, hrvatski i kanadski, govore o poginulima u izravnoj borbi, to priznaju i srpski svjedoci u izvješću UN-a. Nema nepobitnih dokaza za općeprihvaćenu

verziju o namjernim likvidacijama, ratnim zločinima i nepostojanju srpskog oružanog otpora. Srbi tvrde da su neke skupine odolijevale do UN-ova preuzimanja Medačkog džepa.

- Na temelju iskaza svjedoka, Komisija stručnjaka UN-a zaključuje da **nije bilo politike/zapovijedi da se puca na civile** ili na sve Srbe (svjedoci izjavljuju da su mnogi pušteni pobjeći). To tvrdi i "Veritas" - **zločine su činili pojedinci, slobodni strijelci.**

Nema dokaza, u dokumentima UN-a - rezolucijama, predsjedničkim izjavama - da je bilo sukoba između Hrvata i Kanađana, osim u Sitrepima s terena da je bilo puškanja. Jedini spomen sukoba je 16. 9. u 22.15 *Croatians engaged Canadians.*

- U razgovoru generala Bobetka s pukovnikom Herrickom Bobetko tvrdi kako se večer prije nailaska francuskih i kanadskih vojnika u minsko polje *grupa četnika pokušala probiti u Gospić, ali su odbijeni.* Stalne provokacije i pokušaji povratka Srba u razvojačeno područje nastavljaju se nakon 17. 9., dana kad UNPROFOR preuzima nadzor.
- Srbi se 8. listopada "en masse" spremaju ući u Medački džep, hrvatski dokumenti govore o koncentraciji naoružanih osoba. UNPROFOR ih je ohrabrivao i bio im voljan pomoći u tom povratku, ali su se Hrvati odlučno usprotivili. Bez prihvaćanja punog suvereniteta RH u ružičastoj zoni, što je područje Medačkog džepa bilo, i prihvaćanja položaja unutar hrvatskog političko-pravnog poretka, Srbi se nisu mogli vratiti. Bilo bi to ponovno jednostrano tumačenje rezolucija UN-a i jednostrana odluka UNPROFOR-a. Srbi se i kasnije ubacuju u razvojačenu zonu ispred Kanađana i pucaju na HV, žele vratiti *status quo.*
- General Bobetko (Herricku): *...ja sam osobno bio u Gospiću i zapovjedio da se uspostavi kontakt sa UNPROFOR-om i da se sve stvari rješavaju zajednički u stalnom kontaktu, kako bi nestale sve tenzije...(...) ...međutim UNPROFOR je cijelo vrijeme forsirao ulazak, htio u područje ući silom. Zvao sam Cota i njegovog zamjenika i rekao im da netko očito želi incident, da su ljudi naoružani i da treba korektno izvršiti primopredaju položaja...(...) ...mi smo postavili određene prepeke, a oni su na silu prošli kroz (hrvatski - op. p.) borbeni poredak. Srećom što nije došlo do nikakvog incidenta.*
- Bobetko dalje kaže kako se osobno plašio sukoba HV i UNPROFOR-a jer to su htjeli isprovocirati. Upozoravao sam i vidio da rade da do toga dođe. Zamislite da je došlo do sukoba, gdje bi se Hrvatska našla.

- Hrvatski izvori, MORH, javna glasila, također tvrde da su Kanađani mali okršaj pretvorili u **BITKU!** Nje nije bilo, ona je izmišljotina, **MIT**, nepostojeća bitka (u prilogu je preslika službenog očitovanja glasnogovornika MORH-a).
- Kanađani i krajinski Srbi su bili izmiješani, položaji Srba (mitraljeski, minobacački) bili su pedesetak metara udaljeni od kanadskih. Ponekad su se kanadski i srpski vojnici odmarali u istoj zgradi. Sami Kanađani priznaju da su Hrvati opravdano sumnjali da se Kanađani i Srbi bore zajedno, u stvarnosti to se i događalo; i jedni i drugi su pucali po Hrvatima.
- Očita je kanadska pristranost prema Srbima; sukob/napad Srba na njihove zgrade u Medku kad su Kanađani izravno napadnuti (Hrvata nije bilo u blizini) su umanjili, a situaciju u kojoj su bili izmiješani sa Srbima, kad su se Srbi svuda uokolo infiltrirali i pokušavali ući u područje pod hrvatskim nadzorom, kad su pucali i izazivali hrvatske snage na drugoj strani, proglasili su izravnim hrvatskim napadom.
- Generala Cota su obmanuli pripadnici kanadskog bataljuna - to tvrdi general Bobetko, navodno je to Cot rekao pukovniku Herricku, to ponavlja i hrvatski časopis Fokus.
- Svjedok, visoki hrvatski časnik, sudionik događaja, govori o kanadskoj odbojnosti prema Hrvatima, pukovnik Maisonneuve nije htio sjesti za isti stol s hrvatskim predstavnicima već je stajao. Isti časnik je nakon razoružavanja 15-erice hrvatskih specijalaca 19. 9., koji su se nakon razvojačenja našli u *Džepu*, dovezao to oružje u hrvatski stožer. Kad je vozilo, na čijoj *haubi* se nalazilo poslagano osobno naoružanje te 15-erice, prišao svjedok, visoki hrvatski časnik, pukovnik je jednim pokretom ruke bacio oružje u blato, sjeo u svoje vojno terensko vozilo i udaljio se. Toliko o vojničkom ponašanju Kanađana.
- Promatrači UN-a potvrđuju da su oni (Srbi) ti koji su odgovorni za najmanje polovicu slučajeva otvaranja vatre.
- Hrvatske i srpske snage su pucale po kanadskim vojnicima streljačkim naoružanjem - SA-fire (*small arms fire*).
- Srpski vojnici su pokušali oteti hranu od UNPROFOR-a (limenke graha od Kenijaca), pucali su u zrak kad su odbijeni, srpski vojnik je ubio kanadsku maskotu (psa), opljačkali su mrtvog (bojnika DeCostu) i ranjene kanadske vojnike, zaustavljaju Kanađane, pretražuju ih, ograničavaju im kretanje.
- Kasniji nesporazumi: nalijetanje UNPROFOR-ovih transportera na mine 19. i 25. (26.) rujna tumačeni su kao napad Hrvata na snage UN-a, tek na inzistiranje Bobetka i nakon žučnog

dopisivanja između njega i generala Cota UN je priznao svoju pogrešku.

Većina pogibija vojnika, milicije, naoružanih civila i civila događala se prije 14. rujna, dakle za vrijeme oružanog sukoba HV/specijalne policije i tzv. VSK, paramilitarnih skupina/naoružanih civila, kad su se vodile borbe ili su se skupine srpskih vojnika/teritorijalaca/milicije probijale kroz velebitske šume i vleteli iz obruča prema Gračacu ili Medku.

- Liječnik dr. Robert Kirschner je zaključio da su dokazi (obdukcija srpskog liječnika) dvosmisleni i nepouzdan.
- To ne isključuje pojedinačnu/individualnu odgovornost počinitelja zločina koji su se mogli dogoditi.
- Nejasna je i uloga stranih plaćenika (većinom Nizozemaca) u akciji, iskaz Johanesa Tildera ih snažno optužuje. Tilder optužuje i Hrvate, pripadnike Izviđačke satnije u kojoj je zamjenik zapovjednika. Može li njegov iskaz, po srpskim tvrdnjama uzet pod prisilom, biti osnova za optužnicu?
- Ako su drugi Nizozemci činili to za što ih pokojni suborac optužuje, zašto i oni nisu optuženi? Za njih su to nedovoljni dokazi? Zašto su optuženi samo Hrvati, i to zapovjednici, i to po zapovjednoj odgovornosti? Ili je u pitanju opet nešto drugo - specijalni rat protiv RH?
- Izdvajam mišljenje jednog svjedoka, visokog časnika hrvatske vojske, izravnog sudionika akcije u Medačkom džepu: *Glavni krivac za događaje u Medačkom džepu je pokojni predsjednik Tuđman, kad je već zapovjedio pokretanje akcije nije smio dozvoliti povlačenje vojske. Vojna akcija je izvedena besprijeekorno, nemili događaji (pojedinačni incidenti, ubojstva?) su se dogodili u povlačenju zbog negodovanja vojnika!*
- Svjedok, visoki hrvatski časnik, sudionik akcije je izjavio: Nisam vidio žrtve! U pratnji ruskog predstavnika u UNPROFOR-u Novikova stigao je u šumu na obroncima Velebita i tamo vidio trupla u borbi poginulih srpskih vojnika.
- Isti visoki časnik HV koji se više od godine dana nalazio na području OŽ Lika (sudjelovao je u akciji i nakon nje, susretao visoke predstavnike UN-a, MZ i UNPROFOR-a) odlučno tvrdi da nije bilo više poginulih od **52 + 18** (kasnije nađenih trupala po ulasku kanadskog bataljuna u razvojačeno područje).
- Svjedočenje generala Krešimira Čosića, zamjenika ministra obrane, o zahtjevu kanadske vlade da u Hrvatsku dođe i istražuje komisija koju je ustanovilo kanadsko Ministarstvo obrane: Komisija je osnovana kako bi se ispitala sumnje o tome da je jedan dio kanadskih vojnika obolio od "radioaktivne zemlje" kojom su se kanadski vojnici koristili za prav-

ljenje zaklona u Hrvatskoj (u Medačkom džepu crvena boksitna zemlja iz starih iskopa za potrebe tvornice glinice u Obrovcu). Zahtjev, koji je prenio kanadski veleposlanik, bio je tako sročćen da se tražio nesmetan i slobodan postupak izviđanja na suverenom području druge zemlje. Zamjenik ministra je zahtjev diplomatski odbio i ponudio zakonitu i prirodnu pomoć i suradnju hrvatskih vojnih i civilnih tijela. Još jedan primjer neprimjerenih zahtjeva Hrvatskoj.

- Suradnja s Međunarodnim Crvenim križem: po svjedočenju Darka Dekovića, pomoćnika zapovjednika za Političku djelatnost u Zapovjedništvu: OZ Gospić odlično je surađivala s MCK. Uz njihovu pomoć i izravno sudjelovanje predavača MCK, HV je organizirala niz predavanja i projekcija filmova na kojima je cjelokupni sastav OZ upoznat sa Ženevskim konvencijama i pravilima i običajima ratovanja. Tiskane su knjižice koje su se dijelile svim vojnicima davno prije vojno-redarstvene akcije Medački džep. Posebice su s obvezama iz Ženevskih konvencija bili upoznati zapovjednici. Predavanja za njih su se održavala u hotelu "Velebno" u Baškim Oštarijama da bi kasnije svoje znanje prenijeli postrojbama. Po riječima svjedoka, predstavnici MCK hvalili su ustroj, stegu i izgled hrvatske vojske, s kojom nisu mogli usporediti vojsku na suprotnoj strani (VSK - op. p.).
- Darko Deković je također bio svjedok sastanka predstavnika UNPROFOR-a i visokih časnika hrvatske vojske (među njima i tada kbb, sada admiral Domazeta). Kanadski pukovnik je (Maisonneuve ili Calvin - op. p.) započeo svoj govor u kojem je izjednačio dvije strane, na što je admiral Domazet skočio na noge i vrlo odlučno reagirao. Po sjećanju svjedoka, tom pukovniku je izravno u lice rekao da je *povrijedio njegovu čast i čast njegova naroda i države te da od njega traži zadovoljštinu!*? Nakon nekoliko trenutaka grobne tišine, razgovor je potekao u sasvim drugom pravcu i ubrzo je postignut dogovor o razgraničenju UN-a i hrvatskih snaga (oko čega je bilo nesuglasica pa i grubih kanadskih reakcija, npr. rušenja buldožerom hrvatskih zapreka - op. p.)
- Darko Deković navodi i primjer medijske manipulacije s grafitom koji je na jednoj kući (u jednom od tri oslobođena sela) nacrtao hrvatski vojnik. Ta fotografija je kasnije često objavljivana. Vojniku, koji je na pročelju kuće nacrtao veliko *U* i napisao *Ovo je Hrvatska*, četnici su ubili cijelu obitelj. Deković, zadužen za suradnju s medijima, tražio je od vojnika da prije dolaska novinara izbrišu taj znak, ali zapovijed nisu poslušali i znak je ostao. Riječki "Novi list" je tu sliku otposlao u svijet kao dokaz hrvatske genocidnosti.

Krunski dokazi

- Svjedočenje američkog vojnog atašea potpukovnika Richarda C. Herricka o krivotvorenim podatcima UNPROFOR-a za izvješće o Medačkom džepu (priznanje generala Cota da su ga Kanađani obmanuli).
- Prema svjedočenju jednoga od pomoćnika američkog vojnog atašea koji je s vojnim atašejem RH i sam nekoliko puta na zahtjev Pentagona obišao to područje (uz punu suglasnost hrvatske strane, generala Bobetka), američka procjena nakon posjeta područja bila je da je hrvatska vojna operacija izvedena *krajnje profesionalno*. Svjedok je bio prisutan i na konferenciji za tisak koju je vodila Shannon Boyd, tadašnja glasnogovornica UN-a, na kojoj je prezentirano izvješće Canbata 1 - vjerojatno 7. 10. 1993. Američki predstavnik je pred novinarima ustvrdio da te optužbe i ti podatci nisu pravi jer ih njihovi dokazi (video i fotografije koje su Amerikanci učinili) opovrgavaju. Odgovor Shannon Boyd je bio: *Dobili smo krive informacije!?*
- Svjedok je govorio i da su isti podatci predočeni i generalu Cotu koji je navodno odgovorio da su Kanađani preuveličali, krivo oslikali situaciju u Medačkom džepu.
- Svjedok je svjedočio i o nesporazumu zbog deset kanadskih kontejnera koje je kanadski kontingent bez carine želio izvesti iz Hrvatske. U njima se nalazilo trofejno (zaplijenjeno) oružje koje su na svojim punktovima i u ophodnjama zaštićenim područjem zapadne Slavonije od obje sukobljene strane oduzimali kanadski vojnici. Kanađani su tada zamolili posredovanje Amerikanaca, veleposlanik Peter Galbraight je podupro njihov zahtjev i američki vojni ataše je otišao do ministra obrane Gojka Šuška. Ministar je, bez obzira na nesporazume s Kanađanima i njihovo tvrdo stajalište prema Hrvatima i HV-u, odobrio da se kontejneri s trofejnim oružjem bez carine izvezu iz Hrvatske u listopadu 1993.
- Neistina je da su poginuli hrvatski u borbi s CANBAT-ovim vojnicima (27 - 30 poginulih, preko stotinu ranjenih hrvatskih vojnika nasuprot stvarnih 10 poginulih i 83 ranjena hrvatska vojnika i policajca te civila). Snažan dokaz jest pismena izjava glasnogovornika MORH-a Dušana Vire.
- Dovoljno je dokaza da bitke između kanadske i hrvatske vojske nije bilo, da su Kanađani puškaranje pretvorili u žestoki ratni okršaj i za to dobili odličja.
- Neprijeporni su dokazi da su srpski civili bili naoružani pripadnici srpske obrane.
- *U sela Medačkog džepa vratilo se troje ljudi* (Jutarnji list, 27. 5. 2004. izjava Đure Pjavača, jedinog povratnika u selo Čitluk) *...Ne znam je li baš za sve taj Norac kriv, ako kažeš da su ga optužili. Ovdje je bilo svašta. Kada je bila akcija, u zad-*

nji čas sam utekao jer sam do zadnjeg pomišljao da ostanem. Da nisam utekao, teško bi danas bio živ. Onda ti je s obje strane bilo glavno što više porušiti i popaliti. Sjećam se da je prugom iz Knina prije akcije došao jaki top koji je danima pucao po Gospiću. Znao sam da će se netko morati seliti.

- Neki svjedoci, hrvatski vojnici i policajci sumnjaju da je u akciji nestao jedan broj ruskih/rumunjskih dragovoljaca za koje nitko ne pita.
- Oni postavljaju pitanje nisu li poginuli "hrvatski" vojnici/policajci koje su eliminirali Kanađani bili zapravo srpski ili strani dragovoljci.
- Svjedok, visoki hrvatski časnik, sudionik vojno-redarstvene akcije "Medački džep", govori o tome kako su "četnici"/srpski pobunjenici *N "RSK" bježali na samu pjesmu 9. gmtbr"!?*
- Također svjedoči kako je ekipa HTV-a snimala na ulazu u Počitelj domaće Srbe koji mirno pričaju s hrvatskim vojnicima. To ne bi činili da su ih ovi klali i "etnički čistili" na način kako to tumače "Veritas" i haaški tužitelji. Dokaz, TV-snimku, pisac je vidio.
- Kad sam nastojao dokazivati neodrživost UNPROFOR-ovih (kanadskih, Calvinovih, Cotovih, autora dviju knjiga, ostalih stranih autora) argumenata, nisam želio dovesti u pitanje njihovu zgroženost nad pojedinačnim strahotama koje su vidjeli nakon operacije u Medačkom džepu niti potrebu da se odupru, dignu svoj glas ili izraze svoje moralno zgražanje nad njima. Ja sam se želio oduprijeti politički motiviranim i naknadnim postupcima i tumačenjima koja su vidljiva u toj argumentaciji, želio sam razotkriti klišeje i predrasude o prirodi toga rata (građanski rat, žal zbog raspada Jugoslavije i zbog nedjelotvornosti JNA, simpatije za Srbe i obranu "njihova ozemlja"), pokazati pristranost i interes UN-a (vraćanje vjerodostojnosti, uvažavanje i djelotvornost) te nekih (velikih) zemalja MZ koje su taj rat željele prikazati tako da bi očuvale svoje državne interese. Produženje tih tumačenja je djelovanje Haaškog suda koji u svojim optužnicama slijedi te interese. Dosadašnje djelovanje suda, njegove optužnice i presude kao da slijede osnovnu zamisao da se izjednače vojne i političke akcije sukobljenih strana. Margaret Thatcher, bivša premijerka vlade Ujedinjenog Kraljevstva, u svojoj knjizi *Državničko umijeće*, u opširnom dijelu posvećenom Balkanu piše da *pokušaji da se izjednači vojna akcija kojom je oslobođeno hrvatsko tlo s ranijim primjerima srpske agresije čista su lakrdija.*³⁴⁸

Povodom jedanaeste obljetnice akcije Medački džep, 9. rujna 2004., predstavnici grada Gospića, Ličko-senjske županije i brojni građani odali su počast poginulim hrvatskim braniteljima.

Gradonačelnik je u svom govoru istaknuo važnost vojno-redarstvene akcije "Medački džep" kojom je 9. rujna 1993. oslobođeno područje podno Velebita. *Bila je to akcija koja je na ovim prostorima označila prekretnicu i početak kraja tzv. Krajine. Nakon toga dana život se u Gospiću, unatoč daljnjoj pogibelji, ipak znatno normalizirao. Počele su raditi škole, brojne ustanove i poduzeća...Upravo je iz Medačkog džepa Gospić bio najjače tučen prve dvije ratne godine. Topnički napadi su bili dio svakodnevnice. Iako je opasnost i dalje prijetila iz drugih neprijateljskih uporišta, nakon Medačkog džepa napadi su oslabjeli, upravo kao što je slabio i moral Martićeve paravojske.*³⁴⁹ Malo bi se moglo dodati ovoj procjeni, možda samo ono što je istog dana u Gospiću rekao predsjednik Udruge specijalne policije RH gospodin Željko Sačić: *Još je gore (od umanjivanja povijesne važnosti tog događaja - op. p.) što se akcija "Medački džep" potpuno kriminalizira, a Haag je podigao optužnice protiv generala Bobetka, Ademija i Norca. U toj akciji je poginulo ukupno devet hrvatskih branitelja (ponovno neusklađen podatak - op. p.), dok ih je četrdesetak teško ranjeno. Želimo da se ova akcija vrednuje onako kako zaslužuje...*³⁵⁰ Volja i trud uloženi u ovo opsežno istraživanje išli su za istom svrhom, vrjednovati vojno-redarstvenu akciju Medački džep u kontekstu Domovinskog rata onako kako zaslužuje. I doći što bliže povijesnoj istini.

Bilješke

348. Margaret Thatcher "Državničko umijeće", Školska knjiga, Zagreb 2004.

349. Novi list, 10. rujna 2004. govor gradonačelnika Milana Kolića.

350. Isto, govor Željka Sačića, predsjednika Udruge specijalne policije RH.